

עפ"ת 30354/03/13 - שלמה ירימי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 30354-03-13 ירימי נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת הבכירה, נגה אהד

מערער	שלמה ירימי
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

א. הערעור מתקבל, אני מזכה את המערער מחמת הספק.

ב. בפניי ערעור על פסק דין בית משפט קמא שניתן ביום 4.3.13 (בית משפט תעבורה פתח תקווה) בתיק ת"ד 9968-02-11 (כב' השופטת מגי כהן), במסגרתו הורשע המערער בעבירות שעניינן אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה בניגוד לתקנה 67 לתקנות התעבורה, נהיגה רשלנית לפי סעיף 62(2) + 38(2) לפקודת התעבורה, גרימת נזק עבירה על סעיף 21(ב)(2) לתקנות התעבורה; גרימת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

העונש שגזר בית המשפט קמא קנס בסך 1,800 ₪ שישולם בשישה בתשלומים שווים ורצופים החל מיום 4.4.13 ובכל 4 לחודש שלאחריו; פסילת רישיון נהיגה בפועל לתקופה של 7 חודשים, תחילת ריצוי הפסילה מיום 4.4.13 שעה 12:00; פסילת רישיון נהיגה לתקופה של שלושה חודשים על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור על עבירה/ עבירות בהן הורשע או אחת מעבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשנ"א - 1961 ויורשע בגינה.

ג. העובדות העולות מכתב האישום כדלקמן:

ביום 17.10.10 שעה 08:10 לערך נהג המערער באוטובוס ציבורי בין עירוני שמספרו 88-038-01 בעיר גדרה ברחוב רמז לכיוון רחוב ויצמן, ברחוב ויצמן נמצא מעבר חצייה מוצב תמרור ג7.

למערער יוחסה נהיגה ברשלנות וקלות ראש, בכך שלא האט ולא עצר את רכבו בהתקרבו למעבר חצייה, לא נתן זכות קדימה להולך הרגל תובל אביבי (להלן: "הולך הרגל") שבאותה עת חצה את הכביש במעבר חצייה בהליכה רגילה מימין לשמאל כיוון נסיעת המערער ומנע ממנו להשלים את חציית הכביש בבטחה, גרם לתאונה ופגע בהולך הרגל עם רכבו.

כתוצאה מכך, נחבל הולך הרגל בגופו חבלות של ממש - שברים בכפות הרגליים.

לא הייתה מחלוקת בין הצדדים לעניין התרחשות התאונה, הזמן והמקום, כך גם לא הייתה מחלוקת בעניין פגיעת הולך הרגל מהאוטובוס וגרימת החבלות. המחלוקת הינה בעניין אחריות המערער לתאונה, אם כן אם לאו ונסיבות התרחשות התאונה.

במסגרת הכרעת הדין, קבע בית המשפט קמא הקביעות כדלקמן:

1. הולך הרגל נפגע במעבר החצייה ולא על המדרכה.

2. בית משפט קבע כי הולך הרגל נפגע מגלגליו האחוריים של האוטובוס בלבד.

3. המערער יכול היה להבחין בהולך הרגל מבעוד מועד ולמנוע התאונה לאור קיומו של שדה ראייה פתוח מכיוון נסיעת המערער, הן למעבר החצייה והן למדרכה בקטע הדרך שלפניה. היה על המערער לצפות את האפשרות שהולך הרגל ירד למעבר החצייה, ולהתאים את נסיעתו לאפשרות זו ולבלום במידת הצורך. על המערער היה לעצור קודם מעבר החצייה ולמנוע את הפגיעה בהולך הרגל.

4. לאור העובדה כי אף לפי דברי המערער מדובר באזור בתי ספר, היה המערער ער לאפשרות של חציית ילדים את הכביש בדרכם לבית הספר, אך המערער לא התנהג באופן זהיר יותר כמצופה ממנו. קיומו של בית ספר בקרבת מקום מחייבת את המערער לנהוג במשנה זהירות ולוודא כי אין בכוונת ילדים המצויים על המדרכה לחצות את הכביש. היה על המערער לצפות התנהגות הולך הרגל במיוחד כשמדובר בנער צעיר, להאט, לעצור מבעוד מועד ולמנוע הפגיעה.

5. חובתו של נהג המתקרב למעבר חצייה על פי תקנה 52(6) לתקנות התעבורה להאט את מהירות נסיעתו ובמידת הצורך לעצור רכבו בכל מקרה בו צפויה סכנה לעוברי דרך ובמיוחד בהתקרבו למעבר חצייה. על פי תקנה 67, חובה על נהג המתקרב למעבר חצייה לאפשר להולכי הרגל להשלים את החצייה בבטחה וככל שיש צורך בכך, גם לעצור את רכבו.

טענת המערער כי הולך הרגל כנראה מיהר וקפץ לכביש, אינה מסירה מחובתו לנהוג במשנה זהירות, כאשר מדובר באזור בתי ספר ובשעת בוקר בה ממהרים התלמידים להגיע לכיתות הלימוד. על המערער היה לצפות, כי באזור ילדים עשויים לחצות כביש שלא בזהירות ועל כן ממנו נדרשת חובת זהירות מוגברת. המערער עצמו היה ער לחובתו זו לאור טענתו, כי יש נערים הקופצים לכביש והוא נתקל בזאת מדי יום, מכאן הסיק בימ"ש קמא, כי המערער היה ער לחובתו אך לא עמד בה.

חובת הצפיות קיימת גם כאשר הנעשה על המדרכה ליד מעבר חציה מוסתר מעיניו של הנהג ובענייננו אין מחלוקת, כי המערער נסע באיטיות אל מעבר החציה, תוך כדי פנייתו ימינה, אך לא עצר את רכבו, אלא, רק לאחר שפגע בהולך הרגל.

היה על המערער לצפות אפשרות שהולכי רגל שאינם נראים ירדו למעבר חציה (ע"פ 827/01 שטרייזנט נ' מ"י,

פד"י נ"ז (5) 506, 520). עוד קבע ביהמ"ש, כי חובת זהירות מוגברת נקבעה כלפי ילדים המצויים בסמוך לכביש גם בנסיבות שלא היה בהן ללמד כי בכוונתם לחצות את הכביש גם שלא במעבר חציה. (ע"פ 5874/76 מזרחי נ' מ"י פד"י ל"א (2) 617, ע"פ 450/74 ג' ל"י נ' מ"י, פד"י ל' (1) 214).

ד. בנימוקי הערעור נטען:

1. הולך הרגל הלך על המדרכה מימין לאוטובוס עם כיוון נסיעת האוטובוס, נפגע מהגלגל האחורי הימני של האוטובוס דהיינו במרחק של כ - 8.4 מ' מחזית האוטובוס ובנסיבות אלה לא היה בשום שלב במיקום כלשהו מול חזית האוטובוס ומימין לחזית ועל כן, בית משפט קמא טעה משביסס הכרעת הדין על שדה הראייה הנשקף מול חזית האוטובוס ולימינו.

2. לא הוכח בבית משפט קמא היכן על המדרכה שמימין לדופן הימנית האחורית של האוטובוס היה הולך הרגל עובר לתאונה, ועל כן לא הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הולך הרגל היה בתחום שדה הראייה של המערער בכלל ובפרט בתחום שדה הראייה הנשקף מהמראה החיצונית ימנית של האוטובוס.

3. המצב בו הולך הרגל הולך עם כיוון נסיעת האוטובוס ומימינו הרי ששדה הראייה היחיד שהיה למערער אל הצד הימני, הצד שבו מצויה המדרכה ממנה הגיע הולך הרגל הינו שדה הראייה הנשקף מבעד המראה הימנית חיצונית של האוטובוס (סימולציה נ/1) ומה שנמצא מחוץ למשולש שדה הראייה אינו בתחום שדה הראייה של המערער ועל כן לא מן הנמנע כי המערער לא הבחין בהולך הרגל ואשר לא היה מצוי בתחום שדה הראייה שלו. דהיינו לא הוכח ברמת ההוכחה הנדרשת בפלילים כי עובר לתאונה הולך הרגל היה בתחום שדה הראייה של המערער והיה בידי האחרון להבחין בו מבעוד מועד.

בהקשר זה נטען בנוסף, כי בית משפט קמא טעה משהרשיע את המערער על סמך שדה ראייה שאינו רלוונטי לענייננו. מבדיקת שדה הראייה שערך בוחן המשטרה רואים הולך רגל פלוני עומד בשפת המדרכה בסמוך למעבר חציה אך לא זה המקרה בענייננו. הולך הרגל לא עמד במקום זה, אלא בא בכיוון נסיעת האוטובוס. כך גם על פי עדותו של הולך הרגל עצמו. לדברם ירד אל הכביש במקביל לדופן האחורית הימנית של האוטובוס.

4. הפסיקה שהובאה על ידי בית משפט קמא רובה ככולה מתייחסת למצב בו הולך רגל מצוי עובר לתאונה בסמוך למעבר החציה הנמצא לפני חזית הרכב הפוגע.

5. בית משפט קמא טעה משקבע כי קיים בית ספר בקרבת מקום אשר חייב המערער בזהירות מוגברת. לא הוכח שהיה בית ספר בקרבת מקום, לא הוכחה מידת קרבתו של בית ספר אם קיים אל מעבר החציה.

6. נהג רכב לא בהכרח יהא אשם לפגיעה בהולך רגל, כל אימת שנפגע הולך רגל על מעבר חציה. התקרבות נהג למעבר חציה מחייבת לנקוט באמצעי זהירות שמא הולך רגל הנמצא בקרבתו ירד אל הכביש, אך אין זאת אומרת שעל הנהג להימנע מנסיעה בהתקרבו אל מעבר החציה. איזון חייב להימצא בין הצורך להמשך התנועה וזרימתה לבין החובה לנקוט אמצעי זהירות בהתקרבות למעבר

חצייה.

על יסוד כל אלה מבקש ב"כ המערער לקבל את הערעור.

ה. בנימוקי המשיבה

1. המערער יכול היה לראות את הולך הרגל. מאשר בדבריו כי קיים שדה ראייה המאפשר במהלך כל הפנייה לראות את המדרכה. בית משפט קמא העדיף את האפשרות כי הולך הרגל היה שם וניתן היה לראותו בתוך שדה הראייה שקבע הבוחן בניגוד לטענת המערער, שאם לא ראה את הולך הרגל משמעות הדבר שלא ניתן היה לראותו. הולך הרגל היה קרוב למחצית מעבר החצייה שכן הגיע עד "הפס השני" מהירות נסיעת המערער הייתה איטית ביותר, על כן ברור כי כל אותה עת היה ניתן להבחין בו כאשר מדובר בשדה ראייה של 25 מ' על פי ניסוי שבוצע עם המערער עצמו ונתונים שנמדדו על ידי בוחן התנועה.

2. על המערער הייתה חובת הצפיות ובהתשלותו לא ראה את המערער. שדה הראייה דרך מראה צד ימין אינה רלוונטי היה עליו להבחין בהולך הרגל דרך השמשה הקדמית ועל כן היה ניתן להבחין בהולך הרגל בעת שנמצא על המדרכה כל משך הגעת האוטובוס וביצוע הפנייה. התנהגותו של הולך הרגל על המדרכה הייתה משנית לצורך של המערער לראותו ולצפות התנהגותו. רשלנות המערער נלמדת מכך שלא ראה כלל את הולך הרגל אף שהיה צריך לראותו. על יסוד טענות אלה נתבקש בית המשפט לדחות את הערעור.

ו. לגופו של עניין, דין הערעור להתקבל.

1. לב ליבו של הערעור נעוץ בשאלת קביעת מיקומו של הולך הרגל עובר לתאונה, הכיוון ממנו הגיע אל מעבר החצייה, הכיוון ממנו הגיע האוטובוס, האם יכול היה המערער לראות את הולך הרגל.

לאחר עיון בעדויות, הגעתי לכלל מסקנה כי בענייננו לא הוכח מיקומו של הולך הרגל בעת שהיה צריך להיראות לראשונה על ידי המערער, אילו היה עומד המערער בזהירות המתבקשת בהתקרבו אל מעבר החצייה.

2. הולך הרגל העיד כי התאונה אירעה ברחוב ויצמן והוא הגיע מכיוון התיכון האזורי לכיוון בית הספר שלו ובדיוק בפניה ימינה היה מעבר חציה, ומשנשאל אם הגיע מכיוון בית הספר פנה לרחוב ויצמן ושם היה מעבר חציה, אישר הולך הרגל כי הדברים נכונים (ראה עמ' 12 לפרוטוקול מיום 8.3.12 שו' 23 - 28). תיאור זה של הולך הרגל לגבי כיוון הליכתו מתיישב ותואם את עדות המערער לעניין כיוון נסיעת האוטובוס (ראה עמ' 23 לפרוטוקול מיום 3.12.12 שו' 24 - 25).

בוחן המשטרה מודה בחקירתו הנגדית כי איננו יודע היכן על המדרכה שמימין היה הולך הרגל עובר לתאונה (ראה עמ' 6 ש' 21-22 ושורות 29-30 לפרוטוקול וכן עמ' 7 שורות 5-9). בבדיקת שדה הראיה שערך בוחן המשטרה, רואים היטב הולך רגל אקראי עומד על שפת המדרכה, סמוך למעבר החציה, אך אין זה המקרה שלפנינו, שכן, הולך הרגל לא היה שם, אלא הגיע בכיוון הנסיעה של האוטובוס.

בהינתן העובדה כי הולך הרגל נפגע מהגלגל האחורי ימני של האוטובוס במרחק של 8.4 מ' מחזית האוטובוס, ובהעדר מחלוקת כי מהירות נהיגת האוטובוס הייתה נמוכה כ- 10 קמ"ש לדברי המערער, לא ניתן לשלול גרסת המערער לפיה לא ראה את הולך הרגל שכן, משחצה החלק הקדמי של האוטובוס את מעבר החצייה בקשת רחבה והתיישר, נקודת המוצא הינה שהנהג מסתכל קדימה ובעת ביצוע הקשת הרחבה, זווית הראייה של הנהג משתנה עם כיוון נסיעת האוטובוס. גם אם הוא מסתכל במראה הצידית ימנית הקדמית באוטובוס, אזי מה שניבט משתנה עם זווית הנסיעה. נוסף לכך הולך הרגל נפגע בהיותו בפס הלבן השני שהינו מעט פחות ממחצית מעבר החצייה. אורך האוטובוס, כיוון נסיעתו, הקשת שנעשתה בשל ארכו של האוטובוס, המהירות האיטית, הרי שניטע ספק בליבי שעד שפגע החלק האחורי באוטובוס בהולך הרגל שנמצא בתחילת מעבר החצייה, לא יכול היה המערער לראות את הולך הרגל יורד אל הכביש, שכן מבטו קדימה והוא כבר עבר את מעבר החצייה עם חזית האוטובוס. נוכח כך, לא אוכל לקבוע מעל לכל ספק כי הולך הרגל היה עובר לתאונה בתחום שדה הראייה של המערער בכלל ובתחום שדה הראייה הנשקף מהמראה החיצונית ימנית של האוטובוס בפרט, וכי היה המערער יכול להבחין בהולך הרגל מבעוד מועד ולמנוע את התאונה.

כך גם לא הוכח, כי הפגיעה בהולך הרגל היתה יכולה להימנע. התביעה לא הוכיחה, באופן פוזיטיבי, כיצד היה ניתן למנוע את התאונה ובאילו תנאים היתה נמנעת התאונה, ורק עם הוכחה זו אפשר היה להגיע למסקנה כי המערער חרג מתנאי התנהגות הנדרשים ממנו בהתקרבו אל מעבר חצייה, בכלל ובפרט, בשעת הבוקר בה נערים חוצים לכיוון בית ספר הקיים באזור (הגם שלא הוכח מיקום ספציפי לבית הספר באזור).

לא ניתן לקבוע, כי כל פגיעה בהולך רגל על מעבר חצייה, מהווה מניה וביה רשלנות הנהג הפוגע. קביעה מסוג זה טעונה הוכחה לכל אחד מיסודות העבירה המיוחסים לנהג הפוגע.

ובענייננו, לאור הספק המתואר לעיל, הערעור מתקבל ואני מורה על זיכוי של המערער מחמת הספק.

המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ד אדר תשע"ד, 14 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.